

Sustainable Development Week

October 27 – November 2, 2004

Documentation

Agenda 21
Public Health
Environmental Care

Background

Nynäshamn is an eco-municipality, meaning that the municipality is a member of Sekom, the Swedish Association of Eco-municipalities, founded in 1991. Sekom is a non-profit organisation that promotes cooperation on issues of strategic importance for sustainable development. The prefix eco stands for both *economic* development and *ecological* balance. There are currently 61 eco-municipalities in Sweden.

All efforts on sustainable development in the municipality of Nynäshamn have been based on the local Agenda 21, a document providing guidelines for sustainable development. The document was approved by the municipal council in 1997. In order to reach the goals stated in the local Agenda 21, the municipal council has also approved an action plan for Agenda 21, the latest revision concerns the years 2003 through 2005. The municipality's Agenda 21 coordinator belongs to the public administration of environment and infrastructure and is in charge of coordinating local efforts for sustainable development. This work is done in cooperation with, among others, the Nature School of Nynäshamn.

The Nature School of Nynäshamn is a unit within the schools and pre-schools area in the Eco-municipality of Nynäshamn. Formally, the Nature School falls under the public administration of child-care and education. The Nature School is also responsible for Agenda 21 activities within this part of the public administration. For several years, the Nature school has organised environmental weeks at schools in the Nynäshamn area. During spring 2003 the idea was born to develop and enlarge this project. Environmental issues would be supplemented with the public health, social aspects and economical points of view. The target group would also be expanded to include all residents of the local area.

A coordinating group was created. This group consisted of the Agenda 21 coordinator, the Nature School, the municipal ecologist and the public health planner. Together, this group developed a theme week under the parole *Sustainable Development, for Lasting Effects*.

Purpose

The purpose of the theme week was to bring public attention to an important topic and encourage discussions on how we, the residents of the Eco-municipality of Nynäshamn, can achieve sustainable development on both a local and global level. With sustainable development we mean "development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs" (The Brundtland Report, 1987)

The United Nations has proclaimed 2005 through 2014 as a decade for learning about sustainable development. During 2004, many organisations have begun to plan activities for this period, among them the Swedish National Agency for School Improvement which has started up a nation wide network.

Quote on Sustainable Development

**"We do not inherit the earth from our parents,
we borrow it from our children."**

Method and Strategy

It took roughly half a year to develop the idea of a sustainable development week into a conscious strategy. During this time the coordinating group built a common view on the project and decided on purposes and goals for the week. The strategy emerged gradually during this period.

The first step was to build support for the project among decision makers within the municipal administration. This was necessary in order to free up resources in form of working hours and grants for the project. The second step was to disseminate information, primarily to politicians within the public administration, municipal commissioners and Agenda 21 coordinators in different organisations. The third step was to invite all public administration, other associations and companies with more than four employees in the local area to an open discussion. The fourth and final step was to inform the public of the sustainable development week.

The idea of the open discussion meetings was to get valuable input on how to work with sustainable development. The open discussions were also a way to organise and mobilise a greater number of participants for the week. During the planning stage it was decided that a similar theme week is to be organised the upcoming two years. A reoccurring project will hopefully be easier to promote since it is already known to the public. We also hope that future project coordinators will benefit from learning from our successes and mistakes.

1. Gain support among decision makers.
2. Inform politicians and Agenda 21 coordinators.
3. Open discussion meetings with politicians, companies and other organisations.

Meetings

The Agenda 21 coordinator, the Nature School and the public health planner, have met regularly during the past year. The initial meeting, where the idea of a sustainable development week was presented, was held in April 2003. In June 2003 the coordinating group, consisting of the Agenda 21 coordinator, the Nature School and public health planner, started to produce suggestions for lecturers and activities. From September 2003, the municipal ecologist also participated in regular meetings concerning the sustainable development week. When the week was opened on October 27, 2004, a total of 22 meetings had taken place. During spring 2004, two open discussion meetings, with the purpose of finding people and organisations who wanted to participate and contribute to the sustainable development week, were held. In addition to these meetings, two other meetings with managing directors, politicians and youth politicians in the respective public administrations were held.

Open Discussions

The idea of the open discussion meetings during spring 2004 was to build a stronger foundation for the week, both with regards to content and involvement. Since sustainable development is a broad term that is to permeate the whole community, open discussions were a way to reach a large group of interested parties. The open discussions were also a way to achieve a larger number of participants and thereby utilize existing competencies. Finally, it was a way to include those committed to sustainable development that did not belong to the body of public administration from which coordinating group had sprung.

To the first open discussion on February 19, 2004, we invited companies with more than four employees, associations, schools, public administration and political parties. The meeting was

held in the conference room Landsort at the Community Centre. The coordinating group presented a mock-up week programme (Appendix 4) with fictive events to demonstrate their idea of what activities could fit into a sustainable development week. The task given to those assembled at the meeting was to fill the programme with real events. The participants were placed in groups and discussed different ideas for activities which were then presented to the other participants. The meeting was finalized with a request to the participants to inform their colleagues, managers and boards to gain support for the project.

The second open discussion meeting was held on April 1 in the harbour warehouse (an exhibition hall on the wharf). The participants were divided into groups depending on interest to continue discussions on how they could contribute with events, activities and week content. The third open discussion, to be held on May 13, 2004, was cancelled since too few signed up for the meeting. According to the agenda of the final meeting, the participants' finished activities were to be presented and incorporated into the week programme. The invitations to the open discussions are displayed in Appendix 1, 2 and 3.

The Programme

A mock-up programme with example events (Appendix 4) was created and presented at the first open discussion meeting. The purpose was to:

- Create a starting point for discussion.
- Give the participants an idea of what type of events and activities could be included in a sustainable development week.
- Signal to the participants that the planning process was already underway and that all they needed to do was come up with exiting events.
- Make clear the role of the coordinating group, i.e. as a coordinator with the task of promotion and coordination of activities.

Municipal Youth Council

There were no representatives for the municipality's young at the open discussions. However, several of the participants worked with youth issues in some way. To engage young people in a sustainable development week should be a natural thing, but to get local youths interested in cooperation proved to be anything but simple.

A natural way of contact was through student councils and through the newly started municipal youth council. Early on it was decided that we wanted teenagers to participate in a debate or questioning of the local politicians at the closing of the week. We met the members of the municipal youth council a number of times and together we created a list of questions and topics for debate (Appendix 5).

The municipal youth council had its first meeting in the fall of 2004. The purpose of the municipal youth council is to increase young people's possibilities of democratic influence and involvement and to increase the quality of decisions that affect teenagers. Furthermore, participants are to learn how to drive issues they find important, debate persuasively for their point of view and gain knowledge of the inner workings of local democratic processes. The youth council has a budget of 100.000 SEK per year and is a part of the public administration of child-care and education.

The youth council has 45 regular members and 23 replacement members, all from schools in Nynäshamn's municipality. Every spring elections are held at local schools. Each principal area F-9 elects 5 members respectively and Nynäshamn's High School elects 20 members. A standing committee, consisting of five members and the head of the public administration for

child-care and education, prepare issues to be discussed. The municipal youth council is to have at least two meetings per curricular year.

Promotion

A mock-up programme was presented at the first open discussion meeting. Participants were encouraged to fill the programme with interesting and relevant topics. This was the first step in order to promote the week.

A short interview with the Agenda 21 coordinator was printed in the local paper, Nynäshamnsposten, during the spring.

We soon understood that there was a need for a logotype and a folder in order to promote the week towards the general public. A first version was presented at the open discussion on April 1 and was adapted according to comments from the participants. The folder was printed and distributed in May 2004 outside some local supermarkets (Appendix 6).

Contact was taken with the local paper in order to discuss if it was possible to have an article series on sustainable development a short time before the sustainable development week. The paper did not, however, catch on to the idea.

One article a week was published in The Anchor, the public administration's insert to Nynäshamnsposten.

A banderol (8m x 1,5m) with the logotype, the date and the caption "Sustainable Development Week" was put up by the main road into Nynäshamn.

The mock-up programme was converted into a real programme which could be distributed in A4 format, be posted in A3 format and be used as an ad in Nynäshamnsposten. An A3 format poster promoting one of the lectures specifically was also printed and posted at shops and other places where a lot of people pass.

The programme and especially those lectures aimed at teachers were promoted through the First Class system.

The programme was published as a full page ad in Nynäshamnsposten on two different dates, October 22 and 26 (Appendix 8).

At Lions' Autumn Market on October 30, in Nynäshamn city centre, the coordinating group had a stand and distributed programmes and an ad for the final lecture.

Press cuttings on the week can be seen in Appendix 10.

Promotion

- Invitations to meetings
- Articles in the local paper
- Logotype
- Info folder
- Banderol
- Advertising
- Posters
- Stand at the autumn market

The Sustainable Development Week in a Broader Perspective

In Rio de Janeiro, Agenda 21 was accepted as a plan of action for sustainable development in the 21st century. In 1997 the municipal council approved the local Agenda 21 for Nynäshamn. In 2002, the Rio de Janeiro meeting was followed up in Johannesburg. At this conference the conclusion was reached that local Agenda 21 efforts had been largely aimed towards environmental issues, missing the social and economical aspects also covered by the term sustainable development.

During 2004 and 2005, The Swedish National Agency for School Improvement is running a project concerned with learning on sustainable development. The project aims to spread information, produce publications and develop the environmental school award.

At the conference Nordic Agenda in September 2004, it was decided by representatives from Sweden, Norway, Finland and Denmark that Agenda 21 is to get a fresh start in the Nordic countries.

According to the government's budget bill for 2004, effort and money is to be put into a national forum to support local Agenda 21 activities.

The United Nations has proclaimed the years 2005 through 2014 as a decade for learning on sustainable development. The third of December 2004 a seminar was held in Stockholm as a national start for the United Nations' decade of learning on sustainable development.

Programme for the Sustainable Development Week

The final programme, as printed in Nynäshamnsposten, can be found in Appendix 8. Below are a few pictures from activities during the week.

Economy

The projects budget and preparations can be found in Appendix 9.

Experience and Future Development

As a whole, the sustainable development week has worked well, especially since a project with such extensive cooperation between different parts of the public administration has never been done before. We are satisfied with both the organisational and content aspects of the project but believe that with the experience and knowledge gained from this week, future projects could be even better.

In the initial planning phase of the project, it must be made clear what economic resources are available since this decides the scope of the project. The project budget should ideally be incorporated into the respective public administrations' budgets' already in the autumn preceding the project. In the future, a sustainable development week could be organized bi-annually which would make planning simpler and allow enough time and space for documentation and review. Planning, implementation and documentation would ideally take 18 months and the last 6 months could be used to generate new ideas and find inspiration for the upcoming project.

Contacts with associations and organizations involved in events should be made a year in advance in order to establish cooperation and affect their planning.

Conference rooms, etc must be booked 12 to 6 months in advance and they must be chosen with care. Choice of venue can be crucial to how many participants are attracted to an event.

Promotion is one of the most difficult tasks and simultaneously the single largest budget item. To reach out with a message is an art in it self. If advertising fails, a large part of the budget is wasted. The ad printed in two issues of Nynäshamnsposten was aesthetically pleasing but not eye-catching enough. There are several examples of people who haven't seen it or thought that it was an advertisement for something else. A part of the explanation is probably the captions and the small pictures which didn't draw sufficient attention. A more striking main heading, larger sub-captions and a large picture might be the solution for coming years.

With the experience gained from this year, the contact with associations, public administration and local businesses will become easier. This year's programme and documentation will provide some data on which potential participants can base their decision to take part in the week or not.

The ambitious programme for the week has been received in different ways. Since there was a wide range of activities, there were also events that coincided in time. There were some events during the week attracting the same audience that, unfortunately, were scheduled at the same time. In a small municipality, the number of events can also grow too large in comparison to the number of residents. One solution would be to separate the events over a longer time period, for instance a month. For example, two events per week at Stormogården, of the type where three popular half hour lectures are combined with a buffet, could be held for one month running. A spread out event would, on the other hand be more difficult to promote.

Are theme weeks an old fashioned way of organizing events? Or is this the best way to tie the large and divergent topic of sustainable development together? How can we, despite the divergence of the topic, get the message through that environment, health and economy must be put on a common agenda? These questions remain

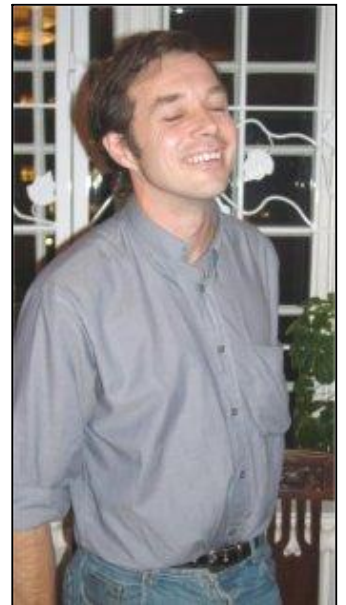
unanswered, but the only way to tie the three large societal questions together is to get the municipal residents to meet somehow. It is when different competencies, opinions, generations and cultures meet that the larger questions in life have a chance to be answered. Only when people meet can a common holistic perspective be achieved. A holistic long term perspective is the foundation upon which any activity relevant to sustainable development must be built. This is the foundation Sustainable Development Week is aimed to provide.

"A holistic long term perspective is the foundation upon which any activity relevant to sustainable development must be built. This is the foundation Sustainable Development Week is aimed to provide."

Pictures from Events

Opening Night

The opening night offered a choir performance by Barbords Halsar and an opening speech by municipal commissioner Tore Åkerbäck. Staffan Kvassman, professor of environmental ethics and dean of Karlstad Cathedral, held a lecture and a slideshow. There were a number of exhibitions in the entrance hall. Ösmo parish, for instance, had a display on fair trade with developing countries and also sold rare merchandise.

An Evening of Sustainability at Stormogården

One of the most appreciated events was the evening at Stormogården.

Three half hour lectures on food and the environment were combined with a buffet of ecological foods. Guest lecturers were Kristine Borg (eco-auditor at KRAV) who spoke about the eco-auditing organisation KRAV, Gun Svedman (public health planner) who spoke on the SMART concept (recommended intake of different foods in combination with the Swedish environmental goals) and Lennart Wedin (eco-farmer, Svärdsö Gård) who told us about the positive and negative aspects of farming ecologically.

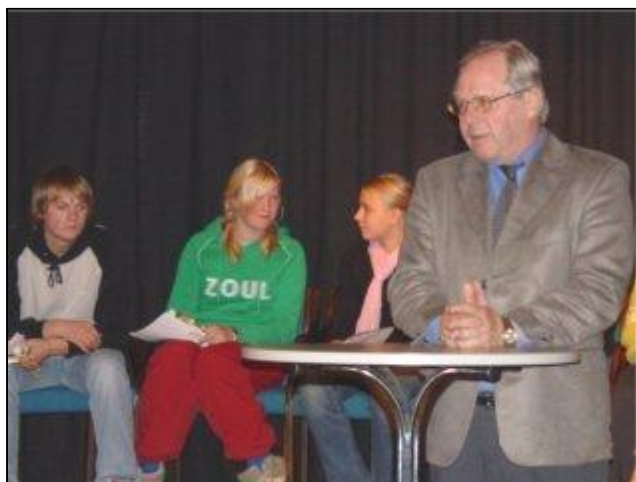
Lecture on Our Climate

The week ended with a lecture on "The Weather Today, Tomorrow and in a Hundred Years Time" by the renowned TV meteorologist Martin Hedman who spoke on the consequences of the greenhouse effect.

Final Debate

Four members of the municipal youth council, Roy Ah, Johan Augustsson, Frida Åkerström and Astrid Pettersson, had prepared for the debate and after Martin Hedberg's lecture they entered the stage together with politicians from all political parties. Participating politicians were; Ilija Batljan (S), Eva Dannstedt-Branting (MP), Solveig Selling (KD), Roland Dehlin (M), Dick Larsson (C), Sverre Launy (V), Kajsa Persson (FP). Moderator Anders Lövgren led the debate and summarized each topic. Municipal commissioner Leif Stenqvist concluded the night by thanking the coordinating group for a well implemented week on sustainable development.

The Coordinating Group

The coordinating group consisted of Ingela Lidén (Agenda 21 coordinator, not present), Annelie Häggström (temporary Agenda 21 coordinator), Robert Lättman (the Nature School), Irene Lundberg (municipal ecologist), Gun Svedman (public health planner) and Mats Wejdmark (the Nature School).

Sustainable Development, for Lasting Effects

Invitation	To everyone who wishes to participate in the sustainable development week in October 2004.
Att.	Companies, associations, schools, public administration and political parties.
Purpose	To bring public attention to an important topic and encourage discussions on how we can achieve sustainable development in the Eco-municipality of Nynäshamn.
Point of Departure	"development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs" (The Brundtland Report, UN World Commission on Environment and Development, 1987)
The Project	Sustainable Development Week will run from October 27 (Wednesday) to November 2 (Tuesday). The Nature School, the Agenda 21 coordinator and the public health planner will coordinate the efforts of all participants and compile a programme of interesting events.
How Can You Contribute?	The first open discussion meeting will take place on February 19, 2004 at 18.00 hours. Location will be announced at a later date. If you intend to come; please notify Ingela Johansson, Agenda 21 coordinator, before February 12.
Contact Information	<p>Agenda 21 coordinator ingela.johansson@nynashamn.se +46 (0)8-520 682 62</p> <p>The Nature School mats.wejdmark@natureskolan.pp.se robert.lattman@natureskolan.pp.se +46 (0)8-520 735 65</p> <p>Public health planner gun.svedman@nynashamn.se +46 (0)8-520 683 54</p>
	<div><div> Agneta Sundberg Head of the public administration of environmental issues</div><div> Carl-Henrik Timan Head of the public administration of child-care and education</div></div>

Examples of Topics

Sustainable Society

- In which state shall we pass our town on to our children?
- What kind of society do we want to pass on to our children?
- Which nature reserves do we want to pass on to our children?

Sustainable People

- How can every person live today, without compromising future personal health?
- How can we live and work without completely exhausting our energy?
- How can we live our lives without putting our own health, or health of others, at risk?

Consumer Issues

- How can we buy products that don't put the health and welfare of people in the producing countries at risk?
- How can we buy products without putting forests, farm lands, plants and animals in other countries at risk?

Politics

- How can we get the community's young to discuss our future and participate in the political debate?
- Who is to work in the public administration and the municipal council in the future?

Business

- How do we create a working environment that supports the twin objectives of good health for workers and companies' need to grow and develop?

Examples of Activities

- Lectures
- Open house events
- Speaker's corners at cafés or pubs
- Seminars
- Workshops
- Theatre and concerts
- Exhibitions

Sustainable Development, for Lasting Effects

Time	New meeting! Thursday, April 1, 18.00
Place	The Harbour Warehouse
Att.	Companies, associations, schools, public administration and political parties.
Agenda	<ul style="list-style-type: none"> • What has been done since the first meeting? • Which topics of interest have been developed? • Sustainable people • Coffee break • Group discussions on each respective topic • Presentation
The Project	Sustainable Development Week will run from October 27 (Wednesday) to November 2 (Tuesday). The Nature School, the Agenda 21 coordinator and the public health planner will coordinate the efforts of all participants and compile a programme of interesting events.
Contact Information	<p>If you intend to come; please notify Irene Lundberg, before March 30.</p> <p>Municipal ecologist Irene.lundberg@nynashamn.se +46 (0)8-520 683 81</p>
	<p>Ingela Johansson Agenda 21 coordinator</p>

Sustainable Development, for Lasting Effects

Time

New meeting!
Thursday, May 13, 18.00

Place

Landsort, floor 7, the Municipal Centre, Nynäshamn

Att.

Companies, associations, schools, public administration and political parties.

Agenda

- **Introduction: The 15 environmental goals.**
- **Exhibition of received proposals and coffee.**
- **Information: The project coordinators report on current events and developments.**
- **Discussion**

The Project

Sustainable Development Week will run from October 27 (Wednesday) to November 2 (Tuesday).

**Contact
Information**

If you intend to come; please notify Ingela Johansson, before May 11.

Agenda 21 coordinator

Ingela.johansson@nynäshamn.se
+46 (0)8-520 683 81

The Nature School
Mats Wejdmark
Robert Lättman

Municipal ecologist
Irene Lundberg

Agenda 21 coordinator
Ingela Johansson

Public health planner
Gun Svedman

Sustainable Development, for Lasting Effects

Sustainable Development Week

October 27 – November 2, 2004

Programme

For illustrative purposes only!

For illustrative purposes only!

Wednesday 27/10

18.00- 21.00	<i>Opening Seminar:</i> What is sustainable development? <i>Speakers:</i> Tore Åkerbäck, the Swedish Environmental Protection Agency, the County Council, the Local Businesses Association and the Swedish Minister for the Environment. <i>Place:</i> (e.g. the high school, the local cinema).
-----------------	--

Thursday 28/10

9.00- 14.00	<i>Theatre:</i> Two plays for pupils in grade 1-3. <i>Place:</i> the Culture School.
9.00- 16.00	<i>Theatre:</i> Two plays for pupils in grade 4-6. <i>Place:</i> Vågen (the local cinema).
18.00- 20.00	<i>Lecture:</i> Ethics and the environment.
15.00- 17.00	<i>Pre-debate:</i> Local teenagers get a chance to question the politicians of Nynäshamn. <i>Topic:</i> Choosing our future.

Friday 29/10

9.00- 16.00	<i>The GIRL Project:</i> The tour bus visits local schools. <i>Target group:</i> girls aged 10-14.
14.00- 18.00	<i>Open House Event:</i> Breddal's pre-school opens its doors to show how they work with raising children that care about environmental issues.

For illustrative purposes only!

19.00- 21.00	<i>Concert:</i> An artist who takes a strong political stand on environmental issues is invited.
21.00- 23.00	<i>Youth Activity:</i> A chance for local teenagers to meet.

Saturday 30/10

10.00- 14.00	<i>Local Store Activity:</i> Local businesses show how they help customers buy environmentally friendly products. Special offers and events!
17.00- 24.00	<i>Speaker's Corner:</i> Take your chance to stand up and speak out on local politics, the environment and our common future. <i>Place:</i> A local café or pub.

Sunday 31/10

10.00- 12.00	<i>Church Discussion:</i> The local church invites all residents to a discussion on how religion can contribute to sustainable development.
12.00- 15.00	<i>Multi-religion Café:</i> How can we increase understanding between religions?
10.00- 14.00	<i>Sports Activity:</i> Organisations such as the Association for Promoting Outdoor Activities and Nynäshamn's Orienteering Club show how increased physical activity can lead to better health.

For illustrative purposes only!

10.00-14.00	<i>Outdoor Activity:</i> Scouts show how spending time outdoors increases consciousness and involvement in environmental issues for children.
-------------	---

Monday 1/11

9.00-12.00	<i>Lecture:</i> How can sustainable development be integrated into school and pre-school activities? <i>Speaker:</i> The Swedish National Agency for School Improvement. <i>Target Group:</i> principles, teachers and pre-school personnel.
13.00-16.00	<i>Seminar:</i> Physical activity in schools and pre-schools. How do we prevent our children from become evermore overweight and passive? Sustainable health in a complete life perspective.
18.00-21.00	<i>Lecture:</i> Eating healthy. <i>Speaker:</i> Siw Grip.

Tuesday 2/11

9.00-12.00	<i>Lecture:</i> Sustainable development. <i>Speaker:</i> The Keep Sweden Tidy Foundation. <i>Target Group:</i> principles, teachers and pre-school personnel.
9.00-14.00	<i>Lecture:</i> Eating smart. Education on eating habits from which both you and the environment can benefit.
18.00-21.00	<i>Political Debate:</i> Sustainable development in Nynäshamn in an ecological, social and economical perspective.

Please note that it is possible for several activities to be run simultaneously. The programme above should be seen as a starting point on which to build and add interesting content. We hope that as many people and organizations as possible will participate and share their views on sustainable development.

Questions and Topics for the Debate

- A car free city centre.
- Making our town more beautiful (flowers, trees, street sweeping, etc).
- What are you doing to improve the environment?
- Local sports facilities.
- Using eco-labelled foods to prepare school lunches.
- Lunches at Gröndalsskolan (a local school):
  - Why have papers plates been used for two years running?
  - Why is eco-labelled milk no longer available?
  - Why are there no eco-labelled lunch alternatives to choose from?
  - Why must food be prepared and transported from the local high school?
  - What happened to the funds that were to be spent on redecorating the canteen?
- The consequences of a car free city centre and green-house effect.
- Are there plans for bicycle lanes *between* towns in the municipal area? Have you considered the health aspects of bicycling?
- Graffiti and the destruction of public property:
  - How is the problem of graffiti to be tackled?
  - Nynäsgård train station has been practically destroyed; what are you planning to do about this problem?
  - More adults are needed out on the streets during nights and weekends. How can we get more grown ups to join the Night Patrol programme?
  - More youth recreation centres are needed.
- Education:
  - More choices of high school degrees are needed. Have you considered starting an environmental care degree?
  - There is a lot of focus on the clearly visible environmental issues on land, but what about the Baltic Sea? Would high school education in marine environmental care be viable?
  - What happened to the coastal plan?
- How do you spend the tax payers' money?

Translator's note: I wasn't able to convert the Swedish text of the pdf-file to a correctly formatted word document. Therefore the text is provided in "raw" format.

Sustainable Development, for Lasting Effects

Sustainable Development Week

October 27 - November 2, 2004

Do you want to contribute to or participate in this week?

Do you have ideas for activities?

Do you want show how your organisation works with sustainable development?

Get in touch with one of the coordinators below!

Those responsible for coordinating the sustainable development week are:

- The Agenda 21 coordinator.
- The municipal ecologist.
- The Nature School.
- The public health planner.

For more information; please contact the coordinating group on any of the addresses or phone numbers below.

Agenda 21 coordinator

ingela.johansson@nynashamn.se

+46 (0)8-520 682 62

Municipal ecologist

irene.lundberg@nynashamn.se

+46 (0)8-520 683 81

Sustainable development...

Our hope is that the project *Sustainable Development Week* will bring public attention to an important topic and encourage discussion on how we, the residents of the Eco-municipality of Nynäshamn, can work together for sustainable development on both a local and global level. The programme for the week will consist of a multitude of activities such as exhibitions, concerts, theatres, debates, cafés and lectures. The exact line-up of events will depend on which organisations choose to participate. Any person, company, association, political party, school or administrative body is free to join in. **What part do you want to play?**

Economically Sustainable Development (businesses, resources)

→

Socially Sustainable Development (public health, human rights)

→

Ecologically Sustainable Development (nature, environment)

→

Sustainable Development

“development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs” (The Brundtland Report, UN World Commission on Environment and Development, 1987)

The concept of sustainable development...

...was coined in the Brundtland report of 1987...

...in 1992, in Rio de Janeiro, it was emphasized that every individual person has an important role to play in sustainable development...

...in 1992, sustainable development was included in the Amsterdam Treaty as a central objective for the European Union...

...in 1999, the Swedish parliament decided on 15 national environmental goals that all municipalities are required strive towards...

...in 2002, Sweden presented its national strategy for sustainable development at the UN Conference in Johannesburg...

...for lasting effects.

Sustainable development leads to:

- A positive view on the future.
- Good health.
- Social security.
- Empowerment.

More information on sustainable development can be found at:

<http://miljo.regeringen.se/hut/lankar.htm>

Ett hållbart samhälle
för hållbara människor

En vecka för

2

Vill ni vara med och bidra till innehållet denna vecka? Har ni idéer om aktiviteter? Vill ni visa hur ni arbetar för en hållbar utveckling? Hör av er till någon av nedanstående.

27 oktober

0

0

Samordnare för veckan är:

- Agenda 21-samordnaren
- Kommunekologen
- Naturskolan
- Folkhälsoplaneraren

2 november

Kontakt och information fås
på adress och telefon nedan.

4

Agenda 21-samordnare	Kommunekolog
ingela.johansson@nynashamn.se	irene.lundberg@nynashamn.se
08-520 68262	08-520 68381

hållbar utveckling

Ett hållbart samhälle...

Med denna vecka hoppas vi att begreppet hållbar utveckling ska lyftas fram i ljuset och att diskussioner kommer igång kring hur vi i Ekokommun Nynäshamn tillsammans kan bidra till en hållbar utveckling både lokalt och globalt. Veckans innehåll kommer att presenteras i form av en meny med aktiviteter (t.ex. utställningar, konserter, teaterföreläsningar, debatter, caféer, föreläsningar). Innehållet bestäms av de som vill vara med och forma veckan. Privatpersoner, företag, föreningar, partier, skolor och förvaltningar m.fl. kan alla delta som medarrangörer. **Vill ni vara med?**

Begreppet hållbar utveckling...

...etablerades i Bruntlandkommissionens rapport 1987...

... i Rio de Janeiro 1992 betonades att enskilda människor har en viktig roll i arbetet för en hållbar utveckling...

... 1997 skrevs hållbar utveckling in i Amsterdamfördraget, som ett grundläggande mål för EU...

... 1999 antog riksdagen de 15 nationella miljömålen som alla kommuner är ålagda att sträva mot...

... 2002 redovisade Sverige den nationella strategin för hållbar utveckling vid FN-konferensen Johannesburg...

...för hållbara
människor

Den hållbara människan har

- framtidstro
- god hälsa
- social trygghet
- inflytande

Sustainable Development Week

October 27 – November 2, 2004

---

lectures • theatre • debates • study
food • videos • music

November 2nd, 18.00-19.30

Mysingen, the Community Centre

"The climate today, tomorrow and in a hundred years time"

Renowned TV meteorologist Martin Hedberg speaks on how the greenhouse effect changes weather patterns and the climate. He puts climatic change in a broad perspective spanning science, economy, social issues and our everyday life. Can we stop the

climate changes? What are the costs for society? How can we act in order to limit the damage of the greenhouse effect?

19.30-21.00 Political Debate

After the lecture, the municipal youth council challenges local politicians in a debate on sustainable development. Don't miss out!

Other events

See our ads in Nynäshamnsposten (printed October 22 and 26) or visit our homepage www.nynashamn.se for a full listing of activities and events.

For more information, call +46 (0)8-520 682 62 or email

annelie.haggstrom@nynashamn.se

Sustainable
Development Week is
brought to you by:

Agenda 21
Public Health
Environmental Care

Translator's note: I wasn't able to convert the Swedish text of the pdf-file to a correctly formatted word document. Therefore the text is provided in "raw" format.

Sustainable Development Week

October 27 – November 2, 2004

Wednesday 27/10

Opening Night at Mysingen, the Community Centre:

18.00 Introduction and mingling

Snacks and drinks will be served, song performance by Barbords Halsar.

19.00 The Week Programme is Presented

Tore Åkerbäck, municipal commissioner.

19.30 Can We Save The Paradise We Inherited?

Lecture and slideshow.

Staffan Kvassman, professor of environmental ethics and dean of Karlstad Cathedral.

19.00 The Story of Everyone's Friend

A play that discusses the difficulties of being caught in conflict of interest. Mathilda changes schools and meets the Tobias who is very interested in the environment...

Performed by the theatre group PSSST!!!

The Auditorium, Nynäshamn High School

Thursday 28/10

17.00-19.00 Eating Healthy

How to eat in order to make both you and your body to feel better.

Gun Svedman, health planner.

19.00 Ten Years of Working With Teenagers in Nynäshamn

Listen to police officer Karin Åkerström, with extensive knowledge of working with local youths. This year she was awarded the "outstanding performance"-award by Nynäshamnsposten and the public administration of child-care and education.

Landsort, the Community Centre

15.00-18.00 Study Tour at the Heat Plant

Fortum invites you to visit Nynäshamn's new bio-fuelled heat plant.

Road 73, turn-off for Norvik, follow the signs to the heat plant.

Friday 29/10

09.00-12.00 Can We Measure Health and Welfare?

What is a welfare annual report? How can you use such a report in your own organisation?

Gun Svedman, health planner.

Ejdern-Svanen, the Community Centre.

13.00-15.00 Health Consequence Analysis (HCA)

Can we predict the consequences of political decisions? How can HCA be used in your organisation?

Bilaga 8

Gun Svedman, health planner.

Ejdern-Svanen, the Community Centre.

Sign up for both lectures by calling Gun Svedman, +46 (0)8-520 683 54.

Saturday 30/10

09.00-11.00 Women's Breakfast "Living with Asperger Disorder in the Family"

Anna Åhman, child psychiatrist, shares her own experiences.

The Parish Hall.

10.00-15.00 Pre-school Open House Event

Breddal's pre-school opens its doors to show you how they raise children that care about environmental issues.

Breddal's pre-school, Ösmo.

10.00-14.00 Making Room for Biological Diversity

Give field flowers a chance by helping to clear up the Björkbacken meadow. Wear appropriate clothes and bring food and a saw. There will be an open fire for grilling sausages.

The Swedish Society for Nature Conservation, +46(0)8 530 443 37 / +46 (0)70 247 57 96.

Sorunda Croft. Follow the signs from Slåtkärrsvägen in Sunnerby.

10.00-16.00 Lions Autumn Market

Look for the sustainable development week stand at the autumn market! Don't miss our tips for saving energy! Take our quiz and win prizes!

11.00-13.00 Adult Education

The Competence Centre of Nynäshamn presents its range of courses.

Havet, the shopping mall, Nynäshamn

13.00 Guided Tour

Municipal antiquarian Maria Landin guides us through Nynäshamn.

Starting point, the Library Square.

Sunday 31/10

10.00-21.00 Clean Your Street

Contribute to making your local area a nicer place.

Starting point, the Library Square, or call Börje Söderlund, +46(0)8 520 682 96 to order garbage bags.

11.00 Mass in Ösmo Church

Reverend Bertil Flodin preaches on sustainable development.

Visit Östra Styran's Wetlands!

10.00-12.00 Visit the Bird Tower

Nynäshamn's ornithologists give you the chance to try out bird watching. Tube binoculars with 50 times magnification available.

12.00 Nature & Culture Path

Municipal antiquarian Maria Landin guides us in the area around Östra Styran.

Starting point, the bird tower.

11.00-15.00 Study Tour at the Water and Sewage System Facilities

The new Sequencing Batch Reactor (SBR) that reduces nitrogen discharge is demonstrated.

The Water and Sewage System Facilities, Nynäshamn.

Monday 1/11

09.00-12.00 Storyline

A method for educating on the environment, humans and sustainable development.

Gitte Jutvik, WWF. Sign up for the lecture on +46(0)8 520 735 65.

The Culture School, Nynäshamn.

Three Videos on Public Health:

09.00-10.00 National Public Health Goals

Which are the great health problems? How do we work to promote good health? Gunnar Ågren, general director of the government's public health institute, talks on the national public health goals.

10.30-11.30 Vulnerability

Lecture: How are different groups of people treated? When do feelings such as shame and guilt occur?

Beng Starrin, professor of social studies at Karlstad University.

13.00-15.00 Working with Public Health for Children

Lecture with Vibeke Bing, master of social studies and public health strategist.

Ejdern-Svanen, the Community Centre.

13.00-16.00 Baltic Sea Neighbours

On nature and people in the east. Gitte Juvik from WWF presents student material. Sign up on +46(0)8-520 735 65.

The Culture School, Nynäshamn

18.00-19.30 The Eating Habits of our Children

Dietarian Carina Ekman lectures on sugar and fat intake and the effects on a child's health.

Landsort, the Community Centre.

18.00-20.00 Open House Event at MOA Treatment Centre

Nynäshamn's municipality and Stockholm county run a treatment centre for young people with drug problems.

Nynäshamn's Hospital, the entrance next to the dentist.

An Evening of Sustainability at Stormogården

Lectures and buffet of ecological foods

The price of the buffet (including beverages, home baked bread and coffee) is 40 SEK.

Reservation open until October 27, +46 (0)8-520 682 82.

18.30 Eating Smart!

Choosing foods that are good for both you and the environment.

Gun Svedman, public health planner.

19.00 Eco-labelling

Why choose ecological foods?

Kristine Borg, regional eco-auditor at KRAV.

19.30 Buffet

20.00 Is Ecological Farming Good for the Environment?

Lennart Vedin, from Norra Svärdsö Gård.

Stormogården's restaurant, Mörbygången 9.

Tuesday 2/11

13.00-16.00 Why Schools and Pre-schools Should Work With Sustainable Development

Per-Olov Ottosson, the Keep Sweden Tidy Foundation.

Reservation required, +46 (0)8-520 735 65.

Landsort, the Municipal Centre.

13.00-15.00 Integrating Sustainable Development into School and Pre-school Activities

Elisabeth Aaro, The Swedish National Agency for School Improvement.

Closing Night at Mysingen, the Municipal Centre:

18.00-19.30 "The Climate Today, Tomorrow and in a Hundred Years Time"

Renowned TV meteorologist Martin Hedberg speaks on how the greenhouse effect changes weather patterns and the climate. He puts climatic change in a broad perspective spanning science, economy, social issues and our everyday life. Can we stop the climate changes? What are the costs for society? How can we act in order to limit the damage of the greenhouse effect?

19.31-21.00 Political Debate

Sustainable development in Nynäshamn; an ecological, social and economical perspective.

The youth municipal council challenges local politicians!

Leif Stenquist, municipal commissioner, closes the week.

Other Events Running Throughout the Week

The Pharmacy helps you to a healthier life! Special tables with health and environmental products and personnel to answer your questions.

Coop Konsum offers discounts on eco-labelled goods and a quiz with chances of winning environmentally friendly products.

Coop Konsum in Sorunda will display a special assortment of eco-labelled products.

Friskis & Svettis offers free trial work-outs the entire week. The work-out programme is available at www.friskissvettis.se/nynashamn or by calling +46 (0)70-586 68 97.

Where are the cheapest eco-labelled products found? The municipal consumers' spokesman presents the results in Nynäshamnsposten.

Exhibitions

Displayed on opening and closing nights only

- Choosing safe toys for your children.
- How to prevent dangerous products from causing personal injury.
- The future of Nynäshamn – students from the Royal Institute of Technology share their visions.
- The Nynäshamn Oil Refinery demonstrates how reducing sulphur discharge has enabled lichens to prosper once again.
- CCN, The Competency Centre of Nynäshamn, provides information on courses they have to offer.
- Ösmo parish exhibition on fair trade with developing countries. Possibility to buy rare goods!

En vecka för hållbar utveckling

27 oktober – 2 november 2004

Onsdag 27/10

Veckan invigs på Mysingen, Folkets hus:

18.00 Mingel och inledning
Snittar och dryck serveras
Sång av Babords halsar

19.00 Presentation av veckan
Tore Åkerbäck, kommunalråd, inleder
19.30 Himlajorden vi ärvde – finns den kvar?
Föreläsning och bildspel med Staffan Kvassman, professor i miljöetik och domprost i Karlstad.

19.00 Historien om Allas vän
En föreställning om hur svårt det kan vara att hamna mittemellan. Mathilda har flyttat till en ny skola. Där går bland annat den naturintresserade Tobias...
Teatergruppen PSSST!!!
* Aulan, Nynäshamns gymnasium

Torsdag 28/10

17.00–19.00 Hälsosamma matvanor
Vad ska du äta för att både du och kroppen ska må bra?
Hälsoplanerare Gun Svedman
* Lokalen Landsort, kommunhuset

19.00 Tio års arbete med ungdomar i Nynäshamn
Lyssna på ungdomspolis Karin Åkerström, som i år fick Barn- och utbildningsnämndens och Nynäshamns postens ”Topputmärkelse”
* Lokalen Landsort, kommunhuset

15.00–18.00 Studiebesök på värmeverket
Fortum visar upp Nynäshamns nya biobränseldade värmeverk.
* Väg 73, avfart Norvik, följ skyltar ”Kraftvärmeverk”

Fredag 29/10

9.00–12.00 Kan vi mäta hälsa och välfärd?
Vad är ett välfärdsbokslut? Hur kan vi arbeta fram och använda välfärdsbokslut i den egna verksamheten?
Gun Svedman, hälsoplanerare
* Ejder-Svanen, Folkets hus

13.00–15.00 Hälsokonsekvensbeskrivningar (HKB)
Kan vi förutse konsekvenserna av (politiska) beslut? Hur arbetar vi med HKB i den egna verksamheten?
Gun Svedman, hälsoplanerare
* Ejder-Svanen, Folkets hus

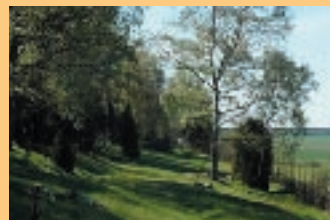
Föranmälan till båda föreläsningarna, Gun Svedman, tel 08-520 683 54.

Lördag 30/10

9.00–11.00 Kvinnofrukost: ”Att leva med Aspergers syndrom i familjen”
Anna Ahman, barn- och ungdomspsykiatriker, berättar om egna erfarenheter.
* Församlingshemmet i Nynäshamn

10.00–15.00 Öppet hus på förskolan
Så här arbetar Breddals förskola för en medveten framtidsgeneration. Gården och kretsloppet i fokus.
* Breddals förskola, Ösma

10.00–14.00 Rör för den biologiska mångfalden
I hagen Björkbacken rörjer vi för att gynna ängsväxterna. Oömma kläder. Ta med matsäck och gärna en säg! Eld för korvgrillning finns. Nynäshamns naturskyddsförening, tel 53044337, 076-2475796.
* Torp, Sorunda. Följ skyltar från Slättkärrsvägen i Sunnerby.

10.00–16.00 Lions höstmärknad
Leta efter hållbarhetsveckan på marknaden! Vi informerar bland annat om energispartips. Gå tipspromenad och vinn priser.

11.00–13.00 Vuxet lärande i centrum
Nynäshamns kompetenscentrum informerar om sina utbildningar.
* Gallerian Havet, Nynäshamn

13.00 Stadsvandring
Kommunikativarie Maria Landin guidar oss runt i Nynäshamn.
* Samling vid Banantorget.

Söndag 31/10

10.00–21.00 Städa ditt närområde
Gör en insats för en trevligare kommun.
* Samling på Banantorget i Nynäshamn klockan 10.00, eller ring Börje Söderlund, tel 520 682 96, för att beställa hämtning av sopsäckar.

11.00 Högmässa i Ösma kyrka
Kyrkoherde Bertil Flodin håller predikan runt ämnet ”hållbar utveckling”.

Besök Östra Styrens våtmarker!
10.00–12.00 Öppet hus i fågeltornet
Nynäshamns ornitologer förevisar fåglar. Möjlighet finns att titta i tubkikare som ger 50 gångers förstoring.

12.00 Natur- & kulturstig
Vandring med kommunativarie Maria Landin kring Östra Styren
* Samling vid fågeltornet

11.00–15.00 Öppet hus på VA-verket
VA-förvaltningen visar upp den nya SBR-anläggningen (Satsvis Biologisk Rening) som minskar kväveläckaget.
* VA-verket, Nynäshamn

Måndag 1/11

9.00–12.00 Storyline
En metod för undervisning om natur, människor och hållbar utveckling.
Gitte Jutvik, WWF. Föranmälan krävs, tel 08-520 735 65
* Kulturskolan i Nynäshamn

Tre videovisningar om folkhälsa:
9.00–10.00 Nationella folkhälsomål
Vilka är de stora hälsoproblemen?
Hur arbetar vi hälsofrämjande? Gunnar Ågren, generaldirektör för Statens Folkhälsoinstitut, informerar om de nationella folkhälsomålen.

10.30–11.30 Utsatthet
Hur behandlas olika kategorier av människor? När uppträder känslor av skam och skuld? Bengt Starrin, professor i socialt arbete vid Karlstad universitet föreläser.

13.00–15.00 Hälsofrämjande arbete bland barn
Föreläsare är Vibeke Bing, socionom och folkhälsostrateg.
* Ejder-Svanen, Folkets hus

13.00–16.00 Östersjögrannar
Om natur och människor i öst. Gitte Jutvik från WWF presenterar ett elevmaterial. Föranmälan krävs, tel 08-520 735 65
* Kulturskolan i Nynäshamn

18.00–19.30 Barns matvanor
Dietisten Carina Ekman föreläser om socker och fettintag och vad det innebär för barns hälsa.
* Lokalen Landsort, kommunhuset

18.00–20.00 Öppet hus på MOA-mottagningen
Nynäshamns kommuns/Stockholms läns landstings öppenvårdsmottagning för ungdomar med missbruksproblem.
* Nynäshamns sjukhus, ingång bredvid Folk tandvården.

Under hela veckan:

Apoteket gör Sverige friskare. Bord med hälso- och miljöutbud samt personal som kan svara på frågor.

Coop Konsum erbjuder bl a KRAV-varor till extra bra pris och tipsrunda med ekologiska produkter som pris.

Coop Konsum i Sorunda dukar ett bord med KRAV-varor i butiken.

Friskis&Svettis erbjuder gratis prova-på-jympa hela veckan på alla pass. Schema finns på 070-586 68 97 eller www.friskissvettis.se/nynashamn.

På vilken mataffär finns billigaste KRAV-matkorgen?
Konsumentvägledaren presenterar resultatet i NP.

Agenda 21
Folkhälsa
Naturvård

Helkväll med hållbar mat på Stormogården

Föreläsningar och ekologisk buffé
Buffén inklusive dricka, hembakt bröd och kaffe kostar 40:-.
Föranmälan tel 08-520 682 82, senast den 27 oktober.

18.30 Ät SMART!
Hur kan du välja mat som är bra för både miljön och hälsan?
Gun Svedman, hälsoplanerare.

19.00 Välj KRAV
Många goda skäl att välja ekologisk mat.
Kristine Borg, regionkontrollant på KRAV.

19.30 Buffé
20.00 Är ekologisk odling bra för miljön?
Lennart Vedin, Norra Svärdsö Gård
* Stormogårdens restaurang, Mörbyvägen 9

Tisdag 2/11

13.00–16.00 Från miljö till hållbar utveckling – varför ska skolan och förskolan jobba med detta?
Per-Olov Ottosson från Håll Sverige Rent. Föranmälan krävs, tel 08-520 735 65
* Lokalen Landsort, kommunhuset

13.00–15.00 Hur kan vi integrera hållbar utveckling i skolarbetet?
Elisabeth Aaro från Myndigheten för skolutveckling.

Veckan avslutas på Mysingen, Folkets hus:

18.00–19.30 Klimatet i dag, i morgon och om hundra år
TV-meteorologen Martin Hedberg berättar om hur växthuseffekten förändrar vädermönster och klimat. Han sätter in klimatförändringarna i ett brett sammanhang som spänner från vetenskap, samhälle och ekonomi vidare ner till vardagliga situationer. Kan vi hejda klimatförändringarna, vad kan det kosta och hur skall vi agera för att minska konsekvenserna?

Martin Hedberg

19.30–21.00 Politisk debatt
om ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling i Nynäshamns kommun. Ungdomsfullmäktige utmanar politikerna!
Leif Stenquist, kommunalråd, avslutar veckan.

Utställningar vid inlednings- och avslutningskvällarna

- Välj säkra leksaker till ditt barn
- Hur förhindrar man att farliga produkter orsakar personsador?
- Framtidens Nynäshamn - KTH-studenter visionerar
- Nynäsraffinaderiet visar hur lavarna återkommit i takt med att svavelutsläppen minskat.
- NKC, Nynäshamns kompetenscentrum, informerar om sina utbildningar
- Ösma församling har utställning och försäljning av U-landsprodukter (rättvis handel).

För mer info, ring 08-520 682 62 eller e-posta till annelie.haggstrom@nynashamn.se
Hemsida: www.nynashamn.se

Sustainable Development Week 2004 (October 27 - November 2)

Income Statement

Expenses

Venues

Harbour Warehouse (one meeting)	500
Mysingen, the Community Centre (two meetings)	3600

Refreshments

Coffe / refreshments, planning meetings	1500
Refreshments, opening night	3000
Food, Stormogården	408
Other foods: fruit, sandwiches	

Promotion

Info folder	2000
2 full-page, full-colour ads in Nynäshamnsposten	28204

Consulting fees, etc

WWF: Storyline	2000
Staffan Kvassman (opening lecture)	4000
Martin Hedberg (climate lecture)	11200
Moderator (finale debate)	1200
Gifts for guest lecturers	2000
Choir	1000

Other expenses

Costs not anticipated	2000
"Go to school" - Prizes	10000

Total Costs   72612 SEK

Income

The Green Party of Sweden	5000
Public Administration of Child-care and Education	20000
Public Administration of Environmental Care	20000
Public Health	40000

Total Income 85000 SEK

**Funds transferred to next years
sustainable development week 12388 SEK**

Pressklipp

En höstvecka med fokus på miljön

Under en vecka i höst ska Nynäshamn kommun lyfta upp folkhälso- och miljöfrågor på agendan.

"Ett hållbart samhälle för hållbara människor" kallar Nynäshamn kommun diskussionsveckan som ska fokusera på miljö och folkhälsa.

Ingela Johansson, Agenda 21-samordnare på Nynäshamn kommun.
Foto: HGBild/Mattias Hansson.

– Vi vet inte ännu hur programmet kommer att se ut. Men vi har tagit upp en rad frågeställningar och aktiviteter, och vi hoppas att så många som möjligt bidrar med tankar om innehållet.

"I vilket skick vill vi lämna över vår kommun till våra barn?" och "Hur ska vi arbeta utan att förbruka?" är ett par frågor.

– Vi tänker oss också en del aktiviteter som föreläsningar, workshops och öppet hus. Ett första möte är planerat till i

februari. Då bjuder arrangörerna in företag, föreningar, skolor, förvaltningar och politiska partier för att diskutera upplägget.

"Ge miljöfrågorna en skjuts"

Så småningom kommer allt material att sammanställas. Arrangörer är Ingela Johansson och Naturskolans tillsammans med folkhälsoplaneraren Gun Svedman.

Med den här veckan vill vi ge miljöfrågorna en skjuts och visa att de inte bara handlar om sopsortering.

ring. Vi vill också att folk ska känna sig mer bekväma med ordet eko-kommun.

Projektet har fått de båda kommunalrådets välsignelse.

Till grund för initiativet ligger även projektet Lärande om hållbar utveckling som drivs av Myndigheten för skolutveckling.

CARINA ALBIN

En hållbar vecka

Röj för fjärrrik, lyssna på TV-meteorologer och städa i ditt eget närområde. Det är några inslag i den "Hållbara vecka" som genomförs i kommunen mellan den 27 oktober och 2 november i höst.

Det är de två linarna på Naturskolan, Mats Wejdmark och Robert Lättman, som kom med idén. Med hjälp av bl a kommunens ekolog, Agenda 21-samordnare och folkhälsoplanerare har nu ett riktigt

program satts samman. Några av förvaltningarna har gett bidrag. Årets vecka för en hållbar utveckling kommer att följas av ytterligare två de kommande åren, det är redan beslutat.

Temat är "ett hållbart samhälle för hållbara människor" och bakgrunden ser vi dagligen i form av klimatförändringar och växande hot mot vår miljö. Veckan inläggs i Folk-

ets Hus den 27 oktober av kommunalrådet Tore Åkerbäck. Där visas också en lång rad utställningar och Babardis kalas bjuder på sång. Det blir också mingel samt bildspel av Staffan Kvassman, doktor i miljöetik. Sedan rullar det på med aktiviteter över hela kommunen fram till den 2 november då veckan avslutas med en debatt mellan några av kommun-

nens politiker och ungdomsfullmäktige. Samma dag framträder meteorologen på SVT, Martin Hedberg, och berättar om väder, klimat och vad som händer i framtiden. Programmet för hela veckan innehåller närmare 40 aktiviteter, föreläsningar och andra evenemang. Mer information kommer via annonser och programmet publiceras även på kommunens webbplats: www.nynashamn.se.

Nynäshamn kommun • 149 81 Nynäshamn
Telefon 520 680 00 • fax 520 135 15 • ankaret@nynashamn.se

www.nynashamn.se

NYNÄSHAMNS POSTEN Fredag 29 oktober 2004 | 7

Temadagar om miljö drog i gång

I onsdags inleddes kommunens temavecka om hållbar utveckling, med mingel, teater och föreläsning om miljöns tillstånd.

Nynäshamn kommun provar nya knep för att sporra allmänheten och politikerna till miljötänkande. Onsdagskvällen blev startskottet för denna nyhet – en temavecka om miljöfrågor med ett program som omfattar allt i från föreläsningar, seminarier, studiebesök till stadsvandringar. Hållbar utveckling för hållbara människor är sloganen för arrangemanget.

– Vi har breddat hållbarhetsbegreppet, och i det ingår såväl social, ekonomisk som ekologisk hållbarhet, förklarar kommunekologen Irene Lundberg veckans breda programutbud.

Följ miljömålen

Onsdagen, temaveckans öppningsdag, blev också dagen då politikerna i kommunstyrelsen inledde jobbet med att smälta miljötankandet i kommunens nya översiktsplan. Detta ska på sikt bidra till kommunens riktlinjer för hur de globala och regionala miljömålen ska följas i Nynäshamn vardag.

Leif Stenquist (fp) är kommunalråd och ordförande i miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Kommunens miljötankande bör bringas ner på en konkret nivå, menar han.

I onsdags inleddes miljöveckan som arrangeras av Nynäshamn kommun.
Foto: HGBild/Mattias Hansson.

När man frågar gemene om vad Agenda 21, hållbarhet och folkhälsomålen innebär vet de flesta säkerligen inte vad de här orden betyder. Det måste vi ha folkupplysning om, säger han.

Politikerna ska i sin sida skolas till att tänka i miljötermer av en tvärpolitisk miljögrupp som har bildats för detta ändamål. Och med återkommande seminarier om folkhälso- och miljöfrågor kan allmänheten få hjälp att sätta sig in i ämnet, säger Stenquist.

Maria Landin är chef för kommunens avdelning för planering och hållbar utveckling. Kostnaderna för årets temavecka uppgår till cirka 40 000 kronor, berättar hon. Temaveckan är ingalunds tänkt att bli ett enstaka "jippo", ett enstaka arrangemang, menar också hon.

Liknande temadagar planeras också för nästa och nästföljande år.

KRISTINA LATINEN

Pjäs om mobbning lockade publiken till tårar

Pjäsen "Historien om allas vän" av teatergruppen Psst! möttes av en till tårar rörd publik i Nynäshamn gymnasiums aula i onsdagskväll. Pjäsen ingick i hållbarhetsveckans program.

Det var en stark pjäs som Gröndalskolans dramagrupp Psst! har skrivit om mobbning och utanförskap. Pjäsen tangerar hållbarhetsveckans ledord "hållbart samhälle för hållbara människor", och i en handfull scener och med en tillspetsad dramaturgi beskriver den mobbningens mekanismer.

De unga skådespelarna närvaro möttes av en engagerad publik, som rycktes med i handlingen till den grad att tårar föll på åskådarbänkarna. I den efterföljande diskussionen hördes önskemål från publiken om att pjäsen borde visas i skolorna också efter temaveckan. En vuxen åskådare menade att den borde visas även på de vuxnas arbetsplatser – så angeläget är pjäsen tema.

KRISTINA LATINEN

Va-verket visar upp sig

Kommunens miljövecka pågår till och med den 2 november. Utöver stadsvandring, ångflo-ravård, fågelstudier och naturvandring bjuds det även på mer prosaiska evenemang under den kommande helgen.

På söndag den 31 oktober berättar kommunens va-förvaltning om vad som händer med avloppsvatten när det kommer till reningsverket. Nynäshamn

avloppsvattenreningssverk visar då upp då den nya teknik som tillämpas för brunns slammet från privata hushåll utanför Nynäshamn tätort.

Visningarna pågår från klockan 11 till och med klockan 15. Rensningsverket finns vid Oljeräfnaderivägen strax utanför Nynäshamn tätort.

KRISTINA LATINEN

"Koldioxidutsläppen måste minskas"

TV-meteorolog talade om växthuseffekten

Växthuseffekten leder inte bara till miljöproblem. Den ökar fattigdomen och skapar nya internationella konflikter. Det förklarade meteorologen Martin Hedberg på en föreläsning.

Invånarna i Nynäshamns kommun har den senaste veckan haft chansen att lära sig mer om miljö- och hälsofrågor. I tisdags kväll hölls en föreläsning om det största miljöproblemet av alla – växthuseffekten. Föreläsare var meteorologen Martin Hedberg från SVT:s nyhetssändningar. Innan han tog upp de allvarliga frågorna berättade han kort om hur det är att vara väderrepresentatör.

Lagom lång man

– Jag är 175 centimeter lång och det är perfekt. Lage Larsson till exempel är så kort så han måste stå på tå för att nå Norrbotten. Om en lång person som Per Holmgren ska peka på Skåne måste han böja knäna, det ser jätteroligt ut så tänk på det nästa gång ni ser honom.

Sedan började han berätta mycket intressanta om hur växthuseffekten uppstår, om dess dramatiska konsekvenser och vad man kan göra åt den. Växthuseffekten är det miljöproblem som gör att

jordens medeltemperatur blir högre på grund av människans utsläpp av koldioxid, som kommer från förbränningen av kol, olja och gas. Klimatförändringen har redan fått stora konsekvenser, sade Martin Hedberg.

Extremt väder vanligare

De senaste åren har vi sett flera exempel på extremväder, som vi tidigare inte trodde kunde förekomma. Sverige och Europa har drabbats av flera stora översvämningar och sommaren 2003 var det en sådan extrem värmebölja att många människor dog i föröd.

Men värst drabbas den fattiga delen av världen. Naturkatastrofer, som har koppling till den globala uppvärmningen, kan förstöra miljontals människors hem. Klimatförändringarna medför också en rad andra svåra problem.

Klimatet är ju inte bara väder utan en grundläggande förutsättning för hur man lever. Så växthuseffekten medför tyvärr torka, svält, spridning av sjukdomar, folkvandringar och konflikter.

Att förändringen av världens klimat kommer att bli omfattande under de närmaste 70 åren står klart redan i dag. Exakt hur allvarig förändringen blir finns det däremot olika teorier om.

– Vad som händer beror på hur

Växthuseffekten får allvarliga konsekvenser för människor i fattiga länder, berättade meteorologen Martin Hedberg. Foto: HGBild/Hans G Hansson.

vi lyckas möta problemen. Det har tagits politiska initiativ men än så länge har vi bara kommit ett första litet steg på vägen.

Ny teknik krävs

Om växthuseffekten ska kunna tacklas måste förbränningen av fossila bränslen minskas kraftigt. Martin Hedberg tror att Sverige har möjlighet att dra ekonomisk nytta av den utvecklingen.

– Omställningen kommer att kräva många nya tekniska lösningar och om Sverige börjar utveckla nya tekniker tidigt har vi en chans att exportera den.

Den som vill bidra till att minska växthuseffekten kan exempelvis minska sin egen energiförbrukning.

– Förutom att man bidrar till en bättre miljö sparar man pengar.

Han menar också att vi får värna oss vid högre bensinpriser.

– Det finns flera skäl till att oljepriserna stiger. Det viktigaste är att det finns en ökad efterfrågan i Kina och Indien. En annan orsak är att det var länge sedan man hittade någon ny oljekälla. Man kan utvinna mer ur de som finns, men det blir dyrare av tekniska skäl. Ett instabilt politiskt läge är faktiskt bara den tredje största orsaken.

DAVID KLASSON

10 NYNÄSHAMNS POSTEN Fredag 5 november 2004

Politiker diskuterade miljö med unga

Ledamöter i ungdomsfullmäktige ställde kommunalpolitiker till svars i miljöfrågor i en debatt i Folkets hus. Ungdomarna efterlyste bland annat ett trevligare centrum och att kommunen tar krafttag mot klotter och annan förstörelse.

I tisdags kväll avslutades kommunens så kallade hållbarhetsvecka med en politisk debatt om miljöarbetet i Nynäshamns kommun. Fyra ledamöter i ungdomsfullmäktige hade förberett frågor som de ville att lokalpolitikerna skulle svara på och diskutera.

Ungdomarna började med att ställa frågor om Nynäshamns centrum. De ville veta varför delar av centrumet inte kunde göras fritt från biltrafik.

Trafiken i centrum

Vänsterpartisten Sverre Launy tyckte att frågan var bra.

– Det finns en politisk uppgörelse om bilfritt centrum. Men eftersom protester från handlarna blev så stora så har det aldrig blivit något av den saken.

Det tycktes finnas en bred politisk enighet om att få bort bilarna från åtminstone en del av centrum. Skillnaden mellan partierna tycktes mest handla om när i tiden som det är möjligt att stänga av trafiken från en del av centrum.

– Jag tror att vi måste se tiden an lite grann, sa centerpartisten Dick Larsson (c).

– För eller senare tror jag att de flesta kommer inse att det bästa är att få bort trafiken. Men vi kan inte göra det om vi inte har handlarna med oss.

Ilja Batljan (s) var inne på ungefär samma linje.

Miljöpartisten Eva Dannstedt-

Roy Ahl, Johan Augustsson, Frida Åkerström och Astrid Pettersson frågade ut politikerna. Foto: HGBild/Hans G Hansson.

Branting tyckte inte att politikerna behöver gå så långsamt fram.

Tidigare har det funnits praktiska problem, som att trafiken måste kunna ta sig runt centrum. Det löser vi nu när kvarteret Apotekaren byggs.

– Jag tror inte att butikerna förlorar kunder för att man inte kan parkera precis utanför deras dörr. Att gå femtio meter är bara nyttigt. Så gör man ju i nästan alla andra städer.

De unga undrade också vad kommunen kan göra för att göra centrum trivsammare. I dag känns det grått och trist, menade de.

– Jag vet att miljö- och sam-

hällsbyggnadsnämnden har börjat arbeta med de frågorna. Nu har också stadsarkitektens arbetskommité igång och jag hoppas att vi ska kunna jobba tillsammans för att göra centrum trevligare, sade Ilja Batljan.

Blåsig i Nynäshamn

Roland Dehlin (m) höll med.

– Jag vet att i bland annat Ystad har näringslivet och kommunen tagit gemensamma initiativ, med bra resultat.

– Det är alldeles för blåsig i Nynäshamn, tycker Dick Larsson.

– I äldre stadsbildningar byggde man på ett annat sätt med mer

skyddade torg. Under vinterhalvåret känns det ogästvänligt i centrum, men man kanske kan lösa det om man ser över arkitekturen, sade han.

Eva Dannstedt-Branting efterlyste fler naturliga mötesplatser och Sverre Launy påpekade att det samlade utbudet av butiker också är viktigt.

– Vi har ju en fri etableringsrätt, men att ha fyra banker och fyra fastighetsmäklare mitt i centrum ökar inte trivseln. Man går ju inte in till mälaren och spontanhandlar direkt, sade han.

Kommunrådet Leif Stengquist (fp), som följde debatten som åhö-

rare, sade att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kommer att ta itu med trivseln i centrum.

– Vi har utlyst nästa år till parkens år, så jag kan försäkra att vi tar frågan på allvar.

En annan sak som ungdomsfullmäktige var mycket bekymrade över är det ökande klotteret i Nynäshamn. Kan politikerna göra något åt det, var deras fråga.

Sverre Launy sade att hans parti vill skapa en ny mötesplats för unga.

– Vi har föreslagit att göra gamla brandstationen till ett aktivitetshus. Det finns andra idéer om att använda den nedlagda industrin Agessas lokaler på ungefär samma sätt. Jag tror det är viktigt att ha mycket bra öppettider om man gör en sådan satsning, eftersom det finns unga som har det så jobbigt hemma att de behöver någonstans att ta vägen ibland.

Kritik mot klotter

– Man löser kanske inte alla problem på det sättet, men man minskar dem i alla fall.

Roland Dehlin vände sig emot olika kommentarer som han hörde om att ungdomar klottrar därför att de har för lite att göra.

– Det finns ingen koppling. Bara för att man inte kan hitta på något behöver man inte gå ut och vandalisera. Jag hoppas att ungdomar själva har idéer om vad de vill göra. Kanske kan vi politiker hjälpa till på olika sätt.

Eva Dannstedt-Branting tyckte att kommunen bör införa en nolltolerans mot klotter och direkt ta bort all skadegörelse. Ilja Batljan sade att efter allt som har hänt under sommaren och hösten så kommer socialdemokraterna att tänka över hur kommunen kan stötta ungdomars aktiviteter ekonomiskt.

DAVID KLASSON

Ankaret

12/11
04

Nyheter om Nynäshamns kommun

Hållbart initiativ får fortsättning

Hållbar utveckling var den gemensamma nämnaren för ett trettiotal aktiviteter som arrangerades runt om i kommunen i månadsloppet oktober/november. Årets hållbarhetsvecka kommer att följas av ytterligare två de kommande åren, det är redan bestämt.

Temat för hållbarhetsveckan var "ett hållbart samhälle för hållbara människor", berättar kommunens ekolog Irene Lundberg.

I begreppet hållbar utveckling ingår både ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter.

Aktivitetserna under veckan har varit många. Veckan inleddes med en teaterföreläsning om mobbing, och avslutades med en politisk debatt mellan ledamöter i ungdomsfullmäktige och några av kommunens politiker.

Under veckan har det hållits föreläsningar om hälsosamma matvanor, välfärd, folkhälsa, växthus-effekten, med mera. Det har även varit Öppet hus på Värmeverket, VA-verket, vid Östra Stryans värmare, på MOA-mottagningen och Breddals förskola.

På VA-verket fick besökarna veta mer om den nya tekniken som används för att ta hand om brunnsslamm från privata hushåll utanför tätorten Nynäshamn, en teknik som minskar kväveutsläppet väsentligt.

Och på Breddals förskola har de gårdar och kretsloppet i fokus, berättar Irene Lundberg. De odlar mycket och komposterar ute på gården. De har även ett hönsbushus och

Annelie Häggström, vikarierande Agenda 12-samordnare, är nöjd med hållbarhetsveckan.

har nyligen gjort en vassentrappa.

En annan välbesökt aktivitet under veckan var en helkväll på Stormögården med temat hållbar mat. Kvällen inleddes med föreläsningar om KRAV-märkt mat, och om hur vi kan välja mat som är bra både för hälsan och för miljön, så kallad SMART mat.

Att äta SMART går ut på att välja matvaror som det inte går att få så mycket energi för att producera, att välja mat som är odlad i närheten så att transporterna kan minimeras, och att välja säsongsanpassade varor, berättar Gun Svedman, kommunens folkhälsoplanerare.

Kvällen avslutades med en ekologisk buffé, och Lennart Vedin på Norra Svändö Gärd, som berättade om sina erfarenheter om ekologisk odling.

Eftersom intresset var så stort

att inte alla fick plats funderar vi på att anordna temakvällen vid ytterligare ett tillfälle, berättar Irene Lundberg.

Arrangörerna är på det hela taget nöjda med hållbarhetsveckan.

Det har varit en bra mix av aktiviteter som har riktat sig till både allmänhet, skolor och politiker. Det är också roligt att flera föreningar deltagit och arrangerat olika aktiviteter.

Hur hållbarhetsveckan kommer att se ut de kommande åren är ännu inte bestämt.

Förmodligen ligger vi den lite tidigare på hösten så att vädret är mer inbjudande för utomhusaktiviteter. Kanske blir det i samband med mobilitetsveckan, som är en vidareutveckling av den bilfria dagen som tidigare arrangerats i kommunen, avslutar Irene Lundberg.

16 NYNÄSHAMNS POSTEN Ti

En vecka för framtiden

På onsdag kväll startar Nynäshamns hållbarhetsvecka, en händelsespäckad vecka med miljötema. Målet är att uppmärksamma hållbar utveckling på ett trevligt och inbjudande sätt.

På onsdag den 27/10 klockan 18.00 bjuds musik av Babords hallar och mingel. Tore Åkerbäck inleder veckan. Klockan 19.30 är det föreläsning samt bildspel av Staffan Kvassman, doktor i miljöetik och domprost i Karlstad. Temat är "Himlajorden vi ärvde finns den kvar?"

Samtidigt, klockan 19.00, spelas teaterpjäsen Historien om allas vän i Nynäshamns gymnasium (Se separat artikel).

På torsdag den 28/10 klockan 17 berättar Gun Svedman om hälsosamma matvanor. Klockan 19 berättar Ungdomspolis Karin Åkerström om sina tio år som ungdomspolis. Båda föredragen i Landsorts lokal i kommunhuset.

På fredag den 29/10 klockan 9-12 diskussion om välfärdsboksut. Lokal Ejder-Svanen Nynäshamns Folkets hus.

13-15 Hälsokonsekvensbeskrivningar. Kan vi förutse konsekvenser av politiska beslut? Lokal Ejder-Svanen Nynäshamns Folkets hus.

Hälsoveckan fortsätter lördag-tisdag med bland annat, stadsvandring, hållbar mat och mängder av föredrag. Veckan avslutas nästa tisdag med politisk debatt.

För fullständigt program se kommunens hemsida. www.nynashamn.se

*We would like to thank everyone who
contributed to the Sustainable
Development Week.*

The Coordinating Group

The Nature School	Mats Wejdmark Robert Lättman	+46 (0)8 520 73565
Agenda 21	Ingela Lidén Annelie Häggström	+46 (0)8 520 68262
Environmental Care	Irene Lundberg	+46 (0)8 520 68381
Public Health	Gun Svedman	+46 (0)8 520 68354

Agenda 21
Environmental Care
Public Health

Address Viaskolan Skolgatan 35-37 149 30 Nynäshamn Sweden	Visiting Address Sjöudden At the end of Storeksvägen Ösmo	Phone +46(0)8 520 73565	Fax +46(0)8 520 38590	Mobile Mats +46(0)70 6388590 Robert +46(0)70 6388541	E-mail mats.wejdmark@natureskolan.pp.se robert.lattman@natureskolan.pp.se
Homepage: www.nynashamn.se/natursko					